

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre herfor og om ophævelse af rammeafgørelse 2002/629/RIA

KOM(2010) 95 endelig — 2010/0065 (COD)

(2011/C 51/10)

Ordfører: **Ionuț SIBIAN**

Rådet besluttede den 22. juli 2010 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre herfor og om ophævelse af rammeafgørelse 2002/629/RIA

KOM(2010) 95 endelig – 2010/0065 (COD).

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkeds-mæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, der vedtog sin udtalelse den 2. september 2010.

På grund af udvalgets nybeskikkelse besluttede plenarforsamlingen at tage stilling til denne udtalelse på plenum i oktober og udpegede Ionuț SIBIAN til hovedordfører i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 20.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog enstemmigt følgende udtalelse på sin 466. plenarforsamling den 21. oktober 2010:

1. Konklusioner og henstillinger

1.1 EØSU støtter EU's engagement i at forebygge og bekæmpe menneskehandel og beskytte rettighederne for dem, der er ofre for menneskehandel. EØSU bifalder desuden direktivforslagets holistiske og samordnede tilgang.

1.2 Menneskehandel er en alvorlig overtrædelse af menneskerettighederne, og det er en forbrydelse med mange dimensioner, som alle bør tages i betragtning. Direktivforslagets definition dækker mange former for ofre og udnyttelse, herunder tiggeri og udnyttelse af straffbare handlinger – to områder, der som noget nyt dækkes af denne lovtækt. Definitionen omfatter også menneskehandel med henblik på fjernelse af organer, hvilket er en virkelig grov krænkelse af den fysiske integritet og menneskerettighederne. EØSU bakker kraftigt op om denne brede definition af lovovertrædelser i forbindelse med menneskehandel.

1.3 EØSU er enig i, at strafferetlige sanktioner for lovovertrædelser i forbindelse med menneskehandel skal stå i forhold til disse forbrydelsers yderst alvorlige karakter. Derfor anbefaler EØSU, at der vedtages hårdere straffe og sanktioner kombineret med beslaglæggelse af aktiver, der hidrører fra ulovlige aktiviteter. Efterforskninger af sager om menneskehandel bør også omfatte finansielle efterforskninger. Det er nødvendigt at harmonisere straffe og sanktioner mellem medlemsstaterne.

1.4 I bekæmpelsen af denne grove overtrædelse af menneskerettighederne er det overordentligt vigtigt, at man – ud over at fastlægge sanktioner for gerningsmændene – sikrer, at de domme, som afsiges af retten, reelt fuldbyrdes. EØSU anbefaler, at gerningsmænd, der dømmes for menneskehandel, ikke får nogen mulighed for forvandling af straffen eller løsladelse fra fængslet, før den straf, der angives i dommen, er udstået.

1.5 EØSU støtter holdningen om, at ofre for menneskehandel er i en sårbar situation, og at de bør beskyttes mod sekundær viktimering og yderligere traumer under straffesagen. I den sammenhæng anbefaler EØSU at omformulere den nuværende ordlyd i direktivets artikel 7, hvori det hedder, at medlemsstaterne »træffer bestemmelse om, at det er muligt at undlade at retsforfølge eller straffe ofre« således, at »muligt« erstattes af et stærkere begreb. Det skal være reglen snarere end undtagelsen at undlade retsforfølgning.

1.6 I betragtning af den specielle situation, som ofre for menneskehandel befinder sig i, foreslår EØSU, at de får gratis retshjælp af høj kvalitet, fra det øjeblik personen er identificeret som offer for menneskehandel.

1.7 Når det drejer sig om mindreårige, bør hjælp og støtte primært bestå i at genforene dem med deres familier, hvis familien ikke har været inddraget i menneskehandel.

1.8 For at det fuldt ud skal lykkes at reintegrere ofre for menneskehandel og undgå, at de bliver ofre for menneskehandel igen, når de vender tilbage, bør de tilbydes en betænkningstid⁽¹⁾, som ud over lægehjælp skal omfatte uddannelse og/eller jobtræning.

1.9 »Non-refoulement«-princippet skal også finde anvendelse på området menneskehandel, idet det skal sikres, at ofrene ikke sendes tilbage til deres oprindelsesland, hvis de trues på deres liv eller frihed.

1.10 EØSU er enig i, at yderligere indsætter og beslutninger inden for menneskehandel bør omfatte forebyggelse. De underliggende årsager til menneskehandel skal analyseres grundigt, og der skal opbygges en dybdegående viden på området. Dette er nødvendigt, hvis årsagerne skal bekæmpes effektivt, og forekomsten af menneskehandel skal nedbringes.

1.11 Menneskehandel er både et globalt spørgsmål og et lokalt problem. EØSU mener, at politikker for retshåndhævelse og retsforfølgelse kun kan blive effektive gennem et omfattende arbejdspartnerskab, som inddrager ngo'er, arbejdsgiverorganisationer, den private sektor, fagforeninger og alle forvaltningsniveauer. Der skal skabes et fjendtligt miljø for menneskehandlere.

1.12 Civilsamfundet spiller også en central rolle for bekæmpelse af menneskehandel. EØSU bifalder, at direktivet lægger op til samarbejde med det organiserede civilsamfund. Det er yderst vigtigt, at disse organer inddrages i alle faser af denne proces, lige fra identificeringen af ofre til ydelsen af hjælp. Civilsamfundsorganisationer kan spille en nøglerolle inden for social reintegrering af potentielle ofre og kan dermed have en indirekte præventiv effekt og bidrage til forebyggelse af yderligere viktimering og involvering i menneskehandel.

1.13 EØSU er enig i, at der mangler sammenlignelige data for menneskehandel. Derfor er der behov for, at EU's medlemsstater indsamler harmoniserede og pålidelige data om dette fænomen gennem indførelsen af nationale rapportører.

1.14 Der bør systematisk udpeges nationale rapporteringsorganer på dette område, og deres opgaver skal være klart angivet. I henhold til direktivet har medlemsstaterne ret til at udpege nationale rapportører eller indføre tilsvarende ordninger. EØSU mener, at der kun bør nævnes én type institution, og at dette nationale organ i alle medlemsstater bør koordinere politikker og indsætter på regionalt niveau og med andre medlemsstater, så større forskelle mellem medlemsstaterne undgås.

1.15 Medlemsstaternes aftale om udpegelse af en europæisk koordinator for bekæmpelse af menneskehandel på EU-niveau bør føre til en konsekvent, tilfredsstillende og effektiv indsats, hvilket EØSU ser frem til.

⁽¹⁾ Betænkningstiden bør være på mindst seks måneder som i Norge.

2. Kommissionens forslag

Direktivforslaget bygger på Europarådets konvention og anvender den samme holistiske tilgang, der omfatter forebyggelse, retsforfølgelse, beskyttelse af ofre og overvågning. Endvidere indeholder forslaget følgende nøgleelementer, der tilføjer en øget værdi:

- Tiltag for at straffene skal stå i forhold til overtrædelsernes grovhed;
- En bredere og mere bindende regel om ekstraterritorial jurisdiktionskompetence, der pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at retsforfølge statsborgere og personer med sædvanligt opholdssted i medlemsstaten, der har været involveret i menneskehandel uden for medlemsstatens territorium;
- Et bredere anvendelsesområde for bestemmelsen om, at ofrene ikke skal pålægges straf for deres indblanding i strafbare handlinger, uanset hvilke ulovlige midler gerningsmændene til menneskehandlen har anvendt, hvilket er i overensstemmelse med Palermoprotokollen;
- Større bistand til ofre, særligt med hensyn til lægehjælp, samt beskyttelsesforanstaltninger;
- Garantier for beskyttelse i oprindelseslandet, hvis ofrene vender tilbage dertil;
- Særlige beskyttelsesforanstaltninger for børn, kvinder og andre sårbare grupper, der er ofre for menneskehandel;
- Endvidere viser integreringen af bestemmelser med et lignende indhold i de gældende EU-retlige regler, at der er fordele ved de større begrænsninger, der skabes i EU's retsorden, nemlig ved at bestemmelserne straks træder i kraft, og at der bliver ført tilsyn med gennemførelsen.

3. Særlige bemærkninger

3.1 EØSU støtter EU's engagement i at forebygge og bekæmpe menneskehandel og beskytte rettighederne for dem, der er ofre for menneskehandel. Målet med direktivforslaget er at fastsætte minimumsregler for straffe for forbrydelser i forbindelse med menneskehandel, styrke indsatsen for at forebygge fænomenet samt beskytte ofrene for det.

3.2 EØSU bifalder direktivets holistiske og samordnede tilgang. I betragtning af at menneskehandel er en moderne form for slaveri, og at det er en meget indbringende forretning i forbindelse med organiseret kriminalitet, som tilmed er i fremmarch i Europa (ifølge Europols vurdering fra 2009), er det vigtigt, at EU's tilgang på området prioriterer menneskerettigheder, er holistisk og har fokus på eksterne relationer, tilbagevendelses- og reintegrationspolitikker, sociale anliggender, social integration, indvandring og asyl.

3.3 EØSU bemærker, at direktivet tager højde for de seneste tendenser inden for menneskehandel, og definitionen af menneskehandel er derfor i tråd med de internationalt anerkendte standarder såsom dem, der omhandles i FN's protokol om forebyggelse, bekæmpelse og retsforfølgning af menneskehandel, særlig hvad angår handel med kvinder og børn, som supplerer FN-konventionen om grænseoverskridende organiseret kriminalitet, samt standarderne i Europarådets konvention om aktioner til bekæmpelse af menneskehandel.

3.4 Direktivets præambel indeholder en klar præcisering af, hvad begrebet »et i særlig grad værgeløst offer« omfatter. Da børn er mere sårbare og mere udsatte for at blive ofre for menneskehandel, bør der rettes speciel opmærksomhed mod denne kategori af ofre. EØSU mener, at der særligt bør tages hensyn til barnets tarv i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder og EU's charter om grundlæggende rettigheder.

3.5 Ikke desto mindre er det vigtigt, at definitionen af menneskehandel dækker alle typer ofre, både kvinder og mænd, og det skal erkendes, at de muligvis er i en sårbar situation.

3.6 Alle dimensioner ved denne forbrydelse tages i betragtning. Definitionen af menneskehandel dækker mange former for ofre og udnyttelse, herunder tiggeri og udnyttelse af strafbare handlinger – to områder, der som noget nyt dækkes af direktivforslaget. Definitionen omfatter også menneskehandel med henblik på fjernelse af organer, hvilket er en virkelig grov krænkelse af den fysiske integritet og menneskerettighederne. EØSU bakker kraftigt op om denne brede definition af lovovertrædelser i forbindelse med menneskehandel.

3.7 EØSU mener, at medlemsstaterne bør integrere en bredere definition af menneskehandel (og en bredere dækkende sprogbrug om menneskehandel) i deres lovgivning for at skabe en ramme, der gør det muligt at tackle de mange arter af dette komplekse fænomen, som fortsat udvikler sig. For eksempel bør forbrydelser, hvor der gøres brug af internettet og informations-teknologier, også tages i betragtning.

3.8 Direktivet er et afgørende skridt hen imod fastlæggelse af klare niveauer for straffe og sanktioner. Sigtet med dokumentet er også at harmonisere medlemsstaternes straffniveauer.

3.9 EØSU er klar over, hvor vanskeligt det har været at fastlægge ensartede maksimale straffniveauer i direktivforslaget. Ikke desto mindre er det vigtigt, at straffene harmoniseres, da der er betydelige forskelle mellem medlemsstaterne imellem. Der gives fra tre til 20 års fængsel for almindelige overtrædelser og fra 10 års fængsel til fængsel på livstid for overtrædelser med skærpende omstændigheder. På trods af forskellene mellem de mange forskellige strafferetssystemer og -politikker mener EØSU, at svaret på de stigende forekomster af forbrydelser i forbindelse med menneskehandel må være at idømme gernings-

mændene strenge og utvetydige straffe og gøre alle lovovertrædelser i forbindelse med menneskehandel strafbare.

3.10 I henhold til de oplysninger, der er tilgængelige i øjeblikket, er det anslået, at flere hundrede tusind mennesker indrejser i EU-området eller overføres inden for EU-området som et led i menneskehandel. Derudover indledte Eurojust i 2008 10 % flere sager om menneskehandel i forhold til i 2007. I dag finder menneskehandel i en eller anden form sted i alle 27 medlemsstater, og forekomsten af denne type forbrydelse er stigende.

3.11 Niveauet for de straffe og sanktioner, som idømmes gerningsmænd, der profiterer af menneskehandel, bør afspejle forbrydelsens alvorlighed og have effektiv præventiv virkning. EØSU mener derfor, at de foreslåede straffe godt kunne forhøjes, da fem års fængsel ikke afspejler denne forbrydelses alvorlige karakter. Hårdere sanktioner ville være mere i tråd med dette direktivs formål. Straffe for forbrydelser med skærpende omstændigheder bør tilsvarende tilpasses. Forvandling af fængselsstraffe for god opførsel eller i anledning af nationale festdage osv. bør ikke være mulig i forbindelse med menneskehandel.

3.12 Medlemsstaterne bør anse det for at være særligt vigtigt at sikre, at de afsagte domme fuldbyrdes. I betragtning af forbrydelsens alvorlige karakter bør det ikke accepteres, at fængselsdomme forvandles, og at gerningsmænd løslades, før hele den periode, der angives i dommen, er afsonet.

3.13 Ud over de straffe, der fastlægges i dette direktiv, bør medlemsstaterne indføre sanktioner i form af beslaglæggelse af aktiver (hvilket ville slå lige ned på den økonomiske motivation for disse aktiviteter⁽²⁾), et forbud mod at forlade landet samt fratagelse af visse civile og politiske rettigheder. Efterforskning i menneskehandel bør også omfatte finansielle efterforskninger.

3.14 EØSU støtter holdningen om, at ofre for menneskehandel er i en sårbar situation og bør beskyttes mod sekundær viktimitisering og yderligere traumer under straffesagen. De bør også være i stand til at udøve deres rettigheder effektivt og få den hjælp og støtte, de har brug for.

3.15 EØSU er fuldt ud enig i, at ofre for menneskehandel bør beskyttes mod retsforfølgelse og straf for strafbare handlinger, som har relation til deres situation som ofre for menneskehandel (for eksempel brug af falske dokumenter, prostitution, illegal indvandring osv.). Denne beskyttelse er nødvendig for at undgå yderligere viktimitisering og for at tilskynde ofrene til at optræde som vidner under straffesager. Artikel 7 lyder som følger: »Medlemsstaterne træffer bestemmelse om, at det er muligt at undlade at retsforfølge eller straffe ofre for menneskehandel...«. EØSU anbefaler, at ordet »muligt« erstattes af et stærkere begreb, så det bliver reglen snarere end undtagelsen at undlade retsforfølgning eller idømmelse af straffe.

⁽²⁾ Europols rapport fra 2009 om menneskehandel inden for EU viser, at dette er en forretning, der indbringer adskillige millioner euro om året.

3.16 Ofre for menneskehandel bør beskyttes mod sekundær viktimitisering og yderligere traumer under straffesagen. Derfor burde alle ofre for menneskehandel få mulighed for at afgive vidneudsagn bag en skærm eller i et separat rum, så de ikke er direkte konfronteret med gerningsmændene til menneskehandel, da dette kan føre til stress eller frygt.

3.17 EØSU mener, at ofre for menneskehandel bør få gratis retshjælp af høj kvalitet, fra det øjeblik personen er identificeret som offer for menneskehandel. Denne hjælp er også i statens interesse, der skal sikres, at ofret tilbydes den nødvendige beskyttelse så tidligt som muligt, og at ofret frivilligt deltager i efterforskningen af forbrydelsen og i straffesagen.

3.18 EØSU mener, at det er vigtigt at bekræfte »non-refoulement«-princippet, idet det skal sikres, at ofrene ikke sendes tilbage til oprindelseslandet, hvis de trues på deres liv eller frihed.

3.19 EØSU mener, at den regel om ekstraterritorial kompetence, som foreslås i direktivet, kan skabe konflikter i forbindelse med udøvelsen af jurisdiktion i straffesager.

3.20 Hjælp og støtte til børneofre for menneskehandel bør primært bestå i at genforene børn med deres familier, hvis familien ikke har været inddraget i menneskehandel.

3.21 For at det fuldt ud skal lykkes at reintegrere ofre for menneskehandel og undgå, at de bliver ofre for menneskehandel igen, når de vender tilbage, bør de tilbydes en betænkningstid⁽³⁾, som ud over lægehjælp bør omfatte uddannelse og/eller jobtræning af ofrene. Betænkningstiden bør tilbydes, uanset om ofret afgiver vidneudsagn mod gerningsmændene, eller om de frivilligt vender tilbage til deres oprindelsesland.

3.22 EØSU er enig i, at yderligere indsatser og beslutninger i forbindelse med menneskehandel bør omfatte forebyggelse samt beskyttelse af og hjælp til ofre og tættere samarbejde mellem alle aktører.

3.23 Medlemsstaterne bør tage højde for de underliggende årsager til menneskehandel, dvs. fattigdom og forskellige retsregler på verdensplan. En ulige fordeling af rigdom, manglende uddannelse, diskrimination, dårlig regeringsførelse, høje arbejdsløshedstal, et mangelfuldt håndhævelsessystem, væbnede konflikter og korruption skaber god grobund for menneskehandel. En bekæmpelse af disse faktorer bør også nedbringe forekomsten af menneskehandel.

⁽³⁾ Betænkningstiden bør være mindst på seks måneder som i Norge.

3.24 Selv om direktivets definition af den juridiske person, der kan drages til ansvar for strafferetlige overtrædelser inden for menneskehandel, ikke omfatter stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser, er det vigtigt, at medlemsstaterne gør alt, hvad der er nødvendigt for at identificere og udrydde den offentlige sektors medvirken eller medskyldighed i menneskehandel. Når offentligt ansatte er involveret i sådanne ulovlige eller strafbare handlinger, bør de uden undtagelser retsforfølges og domfældes.

3.25 Medlemsstaterne skal tage højde for, at menneskehandel også reguleres af loven om udbud og efterspørgsel. Derfor bør der træffes foranstaltninger for at mindske efterspørgslen, hvilket vil bidrage til at nedbringe selve menneskehandlen. Det vil være et væsentligt skridt hen imod at nedbringe forekomsten af denne forbrydelse, hvis medlemsstaterne træffer reelle foranstaltninger for at begrænse den efterspørgsel, der giver anledning til enhver form for udnyttelse, samt foranstaltninger for at begrænse risikoen for, at mennesker bliver ofre for menneskehandel.

3.26 Menneskehandel er både et globalt spørgsmål og et lokalt problem. EØSU mener, at politikker for retshåndhævelse og retsforfølgelse kun kan blive effektive gennem et omfattende arbejdspartnerskab, som inddrager ngo'er, arbejdsgiverorganisationer, den private sektor, fagforeninger og alle forvaltningsniveauer. Der skal skabes et fjendtligt miljø for menneskehandlere.

3.27 I henhold til direktivet er medlemsstaterne nødt til at gennemføre informations- og oplysningskampagner samt forsknings- og uddannelsesprogrammer (i samarbejde med civilsamsfundsorganisationer, når det er relevant) med det formål at begrænse risikoen for, at mennesker, særligt børn, bliver ofre for menneskehandel. EØSU mener, at engangskampagner ikke er effektive nok og foreslår, at der løbende føres uddannelseskampagner på europæisk niveau.

3.28 EØSU bifalder, at direktivet lægger op til samarbejde med det organiserede civilsamfund. Det er yderst vigtigt, at disse organer inddrages i alle faser af denne proces, lige fra identificeringen af ofre til ydelsen af hjælp.

3.29 Organisationer i civilsamfundet kan spille en nøglerolle, når det gælder social reintegrering af potentielle ofre, og kan dermed have en indirekte præventiv effekt og bidrage til forebyggelse af yderligere viktimitisering og inddragelse i menneskehandel. Medlemsstaterne bør yde bistand i tæt samarbejde med ngo'er. Sammen med ngo'er bør medlemsstaterne støtte udviklingen af informationshotlines og andre informationsressourcer for risikogrupper, ofre for menneskehandel og deres familier.

3.30 EØSU påpeger, at Kommissionen som et led i det generelle program om sikkerhed og sikring af frihedsrettigheder⁽⁴⁾ offentliggjorde en målrettet indkaldelse af forslag inden for rammerne af særprogrammet om forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet. Dette tager sigte mod at optrappe indsatsen i forbindelse med EU's politik for bekæmpelse af menneskehandel og skulle føre til bedre ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger for at bekæmpe menneskehandel. I den sammenhæng var prioriteterne for 2010 forebyggelse, beskyttelse af ofret, retsforfølgelse og efterforskning af gerningsmænd, koordinations- og samarbejdsmekanismer samt indsamling af pålidelige data. Der er afsat 4 mio. euro til dette program, som skal finansiere 12 projekter. Det er en god start, men ngo'er har behov for virkelig meget støtte, hvis de skal bekæmpe menneskehandel, og medlemsstaterne bør forpligte sig til at støtte det organiserede civilsamfund i den sammenhæng.

3.31 EØSU mener, at hvis der i industrien indføres selvregulering (for eksempel adfærdskodekser), fair handelspraksis og styring af forsyningskæden, ville det hindre, at ofre for menneskehandel blev tvunget til at arbejde og dermed blev inddraget i virksomhedens fremstilling af produkter og levering af tjenesteydelser. Retningslinjer for god praksis i forbindelse med ansættelse af vandrende arbejdstagere samt bilaterale samarbejdsaftaler mellem afsender- og modtagerlande om overvågning af ansættelses- og arbejdsbetingelser for vandrende arbejdstagere vil være gode metoder til at forebygge fænomenet.

3.32 Da foranstaltninger for bekæmpelse af menneskehandel ikke kan begrænses til vedtagelsen af lovgivningsinstrumenter, og da der er behov for gennemførelse af supplerende ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger såsom indsamling og indberetning af data, samarbejde, udvikling af partnerskaber

og udveksling af bedste praksis, understreger EØSU, at der er behov for en enkelt sammenhængende strategi på europæisk niveau.

3.33 EØSU er enig i, at der mangler sammenlignelige data for menneskehandel. Derfor er der behov for, at EU's medlemsstater indsamler pålidelige og harmoniserede data om dette fænomen gennem indførelse af nationale rapportører.

3.34 Der bør systematisk udpeges nationale rapporteringsorganer på dette område, og deres opgaver skal være klart angivet. I henhold til direktivet har medlemsstaterne ret til at udpege nationale rapportører eller indføre tilsvarende ordninger. EØSU mener, at der kun bør nævnes én type institution, og at dette nationale organ i alle medlemsstater bør koordinere politikker og indsatser på regionalt niveau og med andre medlemsstater, så større forskelle mellem medlemsstaterne undgås.

3.35 Menneskehandel er omfattet af mange aftaler mellem EU og tredjelande (f.eks. det strategiske partnerskab mellem Sydafrika og Den Europæiske Union samt Østpartnerskabet, ligesom det er en af prioriteterne for stabiliserings- og associeringsaftalerne mellem EU og Vestbalkan), men EØSU mener, at bekæmpelse af menneskehandel bør blive en prioritetsopgave for disse aftaler. Det bør også kraftigt overvejes, om der skal indgås lignende aftaler mellem EU og andre lande.

3.36 Medlemsstaternes aftale om udpegelse af en europæisk koordinator for bekæmpelse af menneskehandel på EU-niveau bør føre til en konsekvent, tilfredsstillende og effektiv indsats, hvilket EØSU ser frem til.

Bruxelles, den 21. oktober 2010

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁴⁾ Generaldirektoratet for Retlige Anliggender, Frihed og Sikkerhed, Direktorat F: Sikkerhed, Kontor F4: Finansiell støtte - sikkerhed.